

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 4P/49/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717211720
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ing., Mgr. Martin Bekeš
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5717211720.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: B. C., L.. XX.XX.XXXX S. S. C., L.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov, matky: S. C., L.. XX.XX.XXXX, P. J. R.. J.. B. XXX/XX, C.L. a otca: Š.P. C., L.. XX.XX.XXXX, P. J. R.. J.. B. XXX/XX, C., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na mal. B. C. a o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. S. C., takto

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloletého S. C., L.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky S. C., L.. XX.XX.XXXX, ktorá bude tiež oprávnená maloletého zastupovať ako aj spravovať jeho majetok.
- II. Otec Š. C., L.. XX.XX.XXXX je povinný platiť na maloletého S. C., L.. XX.XX.XXXX výživné vo výške 80,- Eur počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, a to vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- III. Súd styk otca s maloletým S. C., L.. XX.XX.XXXX neupravuje.
- IV. Otec Š. C., L.. XX.XX.XXXX je povinný platiť výživné na maloletú B. C., L.. XX.XX.XXXX vo výške 100,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, a to vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- V. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Martin, sp. zn. 20P/94/2008 zo dňa 10.06.2008 vo výroku, ktorým bola schválená dohoda rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v časti o výške výživného na maloletú B. C..
- VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. B. C., L.. XX.XX.XXXX a S. C.Á., L.. XX.XX.XXXX návrhmi osobne podanými na Okresnom súde Martin dňa 26.10.2017 žiadala, aby súd zvýšil výživné na maloletú dcéru na sumu 150,- Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu (konanie sp. zn. 4P/49/2017) a mal. syna žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' platením výživného vo výške 150,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a styk otca so synom neupravovať (konanie sp. zn. 4P/50/2017). Okresný súd Martin uznesením sp. zn. 4P/49/2017 zo dňa 20.11.2017 predmetné konania spojil na spoločné konanie s tým, že tieto sa budú ďalej viesť pod spoločnou sp.zn. 4P/49/2017.

2. Navrhovateľka predmetné návrhy odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 20P/94/2008 bola maloletá B. zverená do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platiť na maloletú výživné v sume 1.500,- Sk mesačne. Navrhovateľka toho času býva spolu s maloletou a ďalším mal. dieťaťom S. C., pochádzajúcim taktiež z otca Š. C., v dvojizbovom byte v C., L. A.. R.. J.. B. XX. Nájomné správcovskej spoločnosti C. hradí vo výške 215,- Eur. Ďalšie inkasné platby má vo výške 53,- Eur. Nájomný vzťah má uzavretý s uvedenou spoločnosťou ona ako nájomca, hoci otec maloletej má trvalé bydlisko na uvedenej adrese. Navrhovateľka je toho času na rodičovskej dovolenke, poberá iba rodičovský príspevok a rodinné prídavky na dve deti. S otcom mal. detí nemá stabilný vzťah, tento neprispieva pravidelne na výživu mal. detí a taktiež neprispieva pravidelne na ďalšie výdavky spojené s bývaním. Žijú oddelene, otec obýva jednu izbu, navrhovateľka ďalšiu. Od novembra 2017 sa má otec

odšťahovať z bytu. Navrhovateľka nemá vedomosť o zamestnaní otca a jeho príjme. Myslí si, že otec maloletých detí pracuje v spoločnosti T. P. D.. D. O..M.. Od právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku, teda od poslednej úpravy výživného pre maloletú B., došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, a to vo zvýšení mesačných výdavkov. Maloletá B. je žiačkou 4. ročníka na X. S.. K. E. C.. Maloletá má okrem bežných výdavkov aj zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, keďže má od 3. týždňa života problémy s pľúcami, trpí tzv. chronickou bronchitídou a enfizémom pľúc. Navrhovateľka musí často s ňou absolvovať odborné vyšetrenia. Podstatne sa tiež zvýšili jej náklady na štúdium a z dôvodu jej fyzického rastu sa zvýšili aj náklady na ošatenie a hygienické potreby. Maloletá nenavštevuje krúžkovú činnosť, stravuje sa v škole, obedy sú finančne dotované zo strany štátu. Čo sa týka výdavkov na syna, navrhovateľka mu hradí stravu a ošatenie a je mu podávané odporúčané kojenecké mlieko L.-S., ktoré stojí mesačne 70,- Eur.

3. Súd uznesením sp. zn. 4P/49/2017 zo dňa 31.10.2017 a sp. zn. 4P/50/2017 zo dňa 31.10.2017 maloletým deťom pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

4. Navrhovateľka sa na pojednávaní pridržiavala písomne podaného návrhu a dôvodov v ňom uvedených. Uviedla, že žiada, aby súd zvýšil výživné na maloletú B., keďže oproti stavu, kedy súd naposledy rozhodoval o výživnom sa podstatne zvýšili jej výdavky. V súčasnosti platí nájomné správcovskej spoločnosti vo výške 216,- Eur, zároveň má ďalšie výdavky, a to v súvislosti s elektrinou, plnom, internetom a televíziou vo výške 53,- Eur. Výdavky sa jej zvýšili aj na maloletú, pretože táto trpí takzvanou chronickou bronchitídou a enfyzémom pľúc. Musí jej kupovať probiotiká, hradíť doplatok na antibiotiká, kupovať lieky od kašľa a Nasivin. Ďalej žiadala, aby syn bol zverený do jej osobnej starostlivosti, otec bol zaviazaný na platenie primeraného výživného a styk otca s maloletým nebol upravený súdnym rozhodnutím, keďže na tomto styku sa s otcom vie dohodnúť. Zároveň uviedla, že o zvýšenie výživného na dcéru a určenie výživného na maloletého syna žiada počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Potvrdila, že otec maloletých detí jej doposiaľ platil výživné na obe deti spolu vo výške 100,- eur mesačne.

5. Otec maloletých detí pred súdom vo svojej výpovedi uviedol, že súhlasí s prezentovaným návrhom matky, aby výživné na maloletú B. bolo zvýšené a zároveň, aby súd maloletého S. zveril do osobnej starostlivosti matky. Ďalej súhlasil s tým, aby súd jeho styk s maloletým synom neupravoval, keďže ohľadom styku s maloletým sa s matkou vie dohodnúť. Zároveň žiadal, aby súd stanovil jeho vyživovaciu povinnosť na syna tak, aby táto bola v primeranej výške zohľadniac príjmy a výdavky otca. Ďalej tento uviedol, že v súčasnosti býva na ubytovni. Z tohto dôvodu má aj on zvýšené výdavky. Potvrdil, že on má aktuálne čistý príjem približne vo výške 600,- eur mesačne, no musí platiť na nájom za izbu na ubytovni vo výške 300,- Eur mesačne. Uviedol, že nájom na ubytovni nemusí byť vo výške 300,- eur, ak zaplatí nájom na začiatku mesiaca na celý mesiac dopredu. V takom prípade je nájom za izbu na ubytovni 220,- eur. Keďže však nie je schopný uhradiť na začiatku mesiaca túto sumu a nájom platí na dva krát, nájom hradí vo výške 300,- eur. Ďalej otec maloletých detí uviedol, že má výdavky na hygienu, oblečenie a stravu. Na tieto výdavky minie zostatok sumy, ktorá mu zostane po zaplatení nájomného a výživného. Z uvedených dôvodov uviedol, že on ponecháva výšku výživného na zvážení súdu.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že dňa 28.11.2017 bol vykonaný prieskum v domácnosti matky, pri ktorom bolo zistené, že táto má vytvorené vhodné podmienky pre obe maloleté deti. Čo sa týka návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému S., tohto navrhuje zveriť do jej osobnej starostlivosti. Výšku výživného ponecháva na zvážení súdu. Styk nežiada upraviť súdnym rozhodnutím vzhľadom na to, že rodičia ohľadom styku sa vedia dohodnúť. Zároveň čo sa týka návrhu na zvýšenie výživného na maloletú B., taktiež výšku výživného ponecháva na zvážení súdu.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov; prešetrením rodinných a sociálnych pomerov účastníkov prostredníctvom kolízneho opatrovníka ako aj prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise.

8. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 1, 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1, 2 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Na základe vykonaného dokazovania súd návrh matky na zverenie mal. S. do jej osobnej starostlivosti posúdil ako dôvodný. V predmetnej veci mal preukázané, že rodičia mal. dieťaťa nie sú manželia, pričom v minulosti žili ako druh a družka, avšak v spoločnej domácnosti už nežijú. Spoločne nezabezpečujú starostlivosť o výchovu a výživu maloletého. Tým je daná právomoc súdu v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine upraviť výkon rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Pokiaľ ide o otázku osobnej starostlivosti, zastupovania a spravovania majetku dieťaťa, súd po posúdení vykonaných dôkazov a nesporných tvrdení účastníkov rozhodol, že mal. S. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho tiež bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Otec so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky súhlasil a rovnako navrhovala rozhodnúť i kolízna opatrovníčka. Bez pochybností bolo preukázané, že matka zabezpečuje sústavnú, dôslednú a zodpovednú starostlivosť o mal. dieťa, k čomu má vytvorené i priaznivé sociálne podmienky. Rozhodnutie v každom ohľade zodpovedá najlepšiemu záujmu mal. dieťaťa. Obdobne pri rozhodovaní o úprave styku otca s mal. synom, súd vychádzal z výpovedí rodičov i stanoviska kolíznej opatrovníčky. Všetci zhodne uviedli, že styk otca s maloletým nie je potrebné upravovať súdnym rozhodnutím, keďže matka sa s otcom maloletého na styku vedia dohodnúť. Preto súd styk otca s maloletým neupravoval.

10. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine. V zmysle ustanovení Zákona o rodine sa na výžive dieťaťa musia podieľať obidvaja rodičia pomerne, podľa svojich možností, schopností, zárobkových a majetkových pomerov. Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje v prípade ak nastane zmena pomerov zmeniť aj bez návrhu (u maloletých detí) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom. Takáto zmena je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov, teda aj so spätnou účinnosťou. Za zmenu pomerov v zmysle Zákona o rodine nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú zmenu, ktorá sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného. Na základe vykonaného dokazovania súd návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú dcéru B. posúdil ako dôvodný, nakoľko od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom (rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 20P/94/2008-40) vydanom pred viac ako deviatimi rokmi, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane rodičov ako i mal. dieťaťa. Súd výživné na návrh matky zvýšil počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že zvýšenie výživného na sumu 100,-Eur (z pôvodnej sumy 1.000,- Sk, po prepočte 33,19 Eur) mesačne posúdil ako zodpovedajúce súčasným zárobkovým a majetkovým pomeroch

rodičov, ich životnej úrovni ako aj veku a odôvodneným potrebám mal. dieťaťa. Otcovi maloletých detí sa zvýšil príjem oproti jeho príjmu dosahovanému v čase rozhodovania o výživnom na maloletú B.. Otec priznal, že v súčasnosti dosahuje príjem približne v sume 600,- Eur v čistom, pričom v čase rozhodovania o výživnom na maloletú B. mal príjem približne v sume 400,- eur (č.l. 28 pripojeného súdneho spisu sp. zn. 20P/94/2008). Zároveň súd prihliadal na tú skutočnosť, že výdavky na maloletú sa podstatným spôsobom zvýšili, keďže táto už v súčasnosti navštevuje základnú školu. Zároveň súd prihliadal na to, že matka maloletej má zvýšené výdavky na maloletú z dôvodu jej menej priaznivého zdravotného stavu, čo sám pripustil otec maloletej na pojednávaní. Matka nemá iný príjem ako rodičovský príspevok a prídavky na deti.

11. Súd zároveň otcovi maloletých detí, uložil povinnosť platiť na maloletého syna S. výživné vo výške 80,- Eur, tiež počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Výšku takto stanoveného výživného súd posúdil ako zodpovedajúcu súčasným zárobkovým a majetkovým pomerom rodičov, ich životnej úrovni ako aj veku a odôvodneným potrebám mal. dieťaťa. Súd mal z vyjadrení rodičov preukázané, že otec maloletých detí matke na výživu oboch detí doposiaľ platí sumu vo výške 100,- eur mesačne. Podľa názoru súdu otec maloletých detí je schopný platiť výživné na maloleté deti v rozsahu určenom vo výroku tohto rozsudku, teda na maloletú B. vo výške 100,- eur mesačne a na maloletého S. vo výške 80,- eur mesačne. Otec priznal, že za nájom v ubytovni platí sumu 300,- eur, hoci toto nájomné by mohol platiť v nižšej sume, teda vo výške 220,- eur, ak by ho zaplatil naraz na začiatku mesiaca. Je preto potrebné, aby otec maloletých detí si len upravil svoje priority a platobnú disciplínu tak, aby neplatil na nájomné vyššiu sumu ako je nutné. Ak tak otec maloletých detí urobí, tento bude môcť na miesto platenia vyššieho nájomného, poskytnúť deťom na výživu súdom stanovenú sumu, pričom sa jeho mesačné výdavky žiadnym spôsobom nezmenia. Súd zároveň zdôrazňuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pričom súd pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Výdavky otca na zvýšené nájomné nie je možné považovať za výdavky nevyhnutné. Súd zároveň poukazuje na to, že suma 180,- eur, teda výživné na obe maloleté deti predstavuje 30 % z jeho priznaného čistého príjmu, čo súd považuje za sumu primeranú k súčasným možnostiam, schopnostiam a zárobkovým pomerom otca ako aj k celkovým sociálnym pomerom a životnej úrovni oboch rodičov.

12. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).